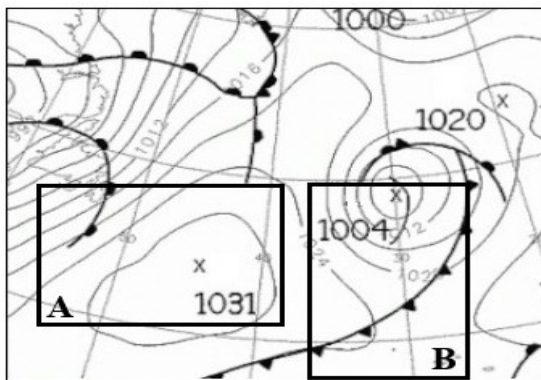

rajské kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
54. ročník, školský rok 2025/2026
Písomný test pre kategóriu E – ZŠ (8. a 9. ročník) a OG (3. a 4. ročník)
 *Monotematická a teoretická časť - úlohy

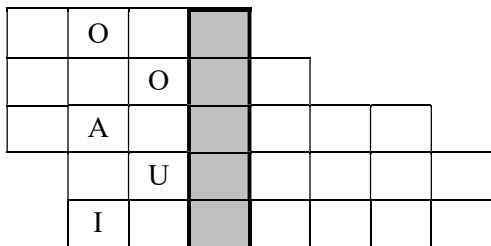
Meno a priezvisko:
 Škola: Trieda:
 Počet bodov: Z toho monotematická časť (*):

1. *Na nasledujúcom obrázku je zobrazená tzv. synoptická mapa, ktorú zostavujú meteorológovia, aby mohli pripraviť predpoveď počasia. Sú v nej vyznačené dva výrezy označené písmenami A a B. Nasledujúce pojmy a charakteristiky priradiť k výrezu, ktorého sa týkajú (zakrúžkuj správnu odpoveď).

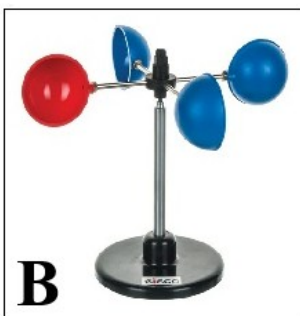
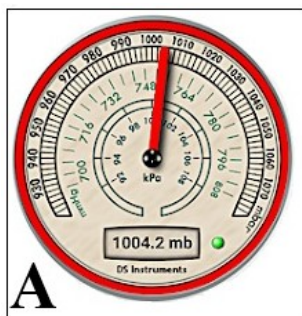
a) jadro cyklóny:	A	B	ani A, ani B
b) teplý front:	A	B	ani A, ani B
c) vzniká oblačnosť:	A	B	ani A, ani B
d) vzduch stúpa do výšky:	A	B	ani A, ani B
e) jadro tlakovej níše:	A	B	ani A, ani B
f) oklúzny front:	A	B	ani A, ani B
g) vzduch klesá k zemi:	A	B	ani A, ani B
h) oblačnosť sa rozplýva:	A	B	ani A, ani B
i) vzduch sa zahusťuje:	A	B	ani A, ani B
j) studený front:	A	B	ani A, ani B

2. *a) V nasledujúcej doplňovačke sú ukryté termíny z meteorologického slovníka. Odhaľ ich a doplň na správne miesto v doplňovačke. Pomôžu ti predtlačené písmená. Pozor! Opisy termínov z doplňovačky sú poprehadzované.

- čiara, ktorá spája miesta s rovnakým tlakom vzduchu
 oblak, ktorý vyzerá ako chumáč vaty
 úzke rozhranie medzi studenou a teplou vzduchovou hmotou
 zariadenie, ktoré z veľkej výšky sníma pohyb oblakov
 vodné kvapky, ktoré vidíme počas chladného rána na rastlinách

- b) Nápis z tajničky doplň do názvu meteorologického prístroja: _ _ _ _ _ M E T E R
 c) Na ktorom z nasledujúcich obrázkov je zobrazený prístroj z úlohy b)? Zakrúžkuj. A B C D

- d) Prístroj z úlohy b) meteorológovia používajú spolu so zrážkomerom, veterným smerovníkom alebo barometrom, ktoré sú zobrazené na ostatných obrázkoch. Priradiť správne písmeno obrázka k názvom prístrojov:

zrážkomer – veterný smerovník – barometer –

3. Pani učiteľka pripravila pre deti navštevujúce geografický krúžok zaujímavý kvíz o Austrálii. Kvíz bol určený pre troch súťažiacich. V jednotlivých kolách ukázala žiakom fotografiu alebo mapu nejakého známeho geografického objektu a úlohou súťažiacich bolo povedať o danom objekte dve úplne správne informácie. Pani učiteľka rozhodla, či súťažiaci odpovedali správne alebo nesprávne. Za každú úplne správnu informáciu dostal súťažiaci 1 bod, za nesprávnu alebo čiastočne nesprávnu informáciu 0 bodov. Súťaže sa zúčastnili Iva, Edo a Ján.

a) Doplň v každom kole súťaže body k jednotlivým odpovediam, ktoré pani učiteľka súťažiacim udelila.

1. KOLO

Žiak	Súťažný výrok	Body
IVA	Na obrázku je Ayersova skala.	
IVA	Je zapísaná na zozname svetového dedičstva UNESCO.	
EDO	Objekt na obrázku sa nazýva Uluru.	
EDO	Leží v „strede“ Austrálie, v Severnom teritóriu.	
JÁN	Je to pieskovcová skala.	
JÁN	Vrchol skaly je najvyšším bodom Austrálie.	

2. KOLO

Žiak	Súťažný výrok	Body
IVA	Toto územie na severovýchode štátu sa volá Arnhemská zem.	
IVA	Pobrežie polostrova je ovplyvnené studeným morským prúdom.	
EDO	Na obrázku je Yorský polostrov.	
EDO	Významnú časť jeho povrchu pokrýva dažďový prales.	
JÁN	Východné pobrežie polostrova obmýva Tasmanovo more.	
JÁN	Cez vyznačený polostrov prechádza obratník Kozorožca.	

3. KOLO

Žiak	Súťažný výrok	Body
IVA	Na mape je najdlhšia rieka Austrálie – Darling.	
IVA	Rieky v tejto časti krajiny mávajú v decembri málo vody.	
EDO	Podľa mňa je tam zobrazený tok rieky Murray.	
EDO	Táto rieka je v Austrálii najvodnatejšia.	
JÁN	Táto rieka pramení v Austrálskych Alpách.	
JÁN	Táto rieka má dosť vody na prekonanie Gibsonovej púšte.	

b) Kto súťaž vyhral? Zakrúžkuj meno víťaza alebo víťazov.

Iva

Edo

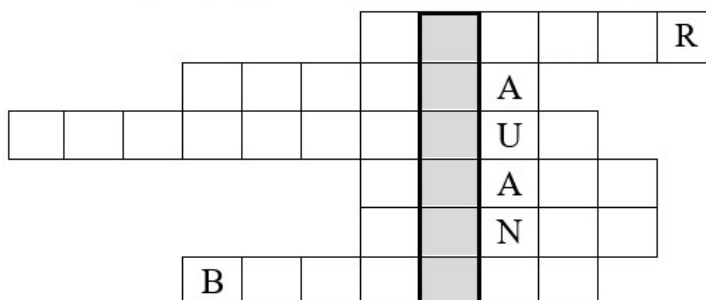
Ján

Edo spolu s Ivou

Ján spolu s Ivou

4. Dlhodobá izolácia Austrálie od ostatných kontinentov spôsobila, že na tomto kontinente žijú rastliny a živočíchy, ktoré sa inde na svete nevyskytujú. Šesť takýchto endemitov je zobrazených na nasledujúcich obrázkoch.

a) Vpíš ich rodové názvy do doplňovačky a odhaľ tajničku. Pomôžu ti predtlačené písmená.

- b) Austrália je považovaná za najsuchší kontinent, voda je na väčšine územia veľkou vzácnosťou. V boji so suchom pomáhajú ľuďom, zvieratám i rastlinám tisíce artézskych studní. Keď je podzemná voda uzavretá medzi dvomi nepriepustnými vrstvami hornín, po navrtaní vrchnej vrstvy začne voda z vrtu samovoľne vytekať, pretože ju vytláča váha nadložných hornín. Takto vznikne studňa, ktorá sa nazýva artézska. Svoje pomenovanie dostala podľa grófstva v severnom Francúzsku, ktorého názov je ukrytý v tajničke doplňovačky. Ako sa toto grófstvo volalo?
- — — — —
- c) Vysoký počet artézskych studní sa v Austrálii nachádza vo Veľkej artézskej (doplň názov).
5. V ktorých miestnych novinách boli uverejnené nasledujúce články, oznamy, pozvánky a inzeráty? Označ ich písmenami: pre bratislavské noviny použi písmeno **B** a pre košické písmeno **K**.
- a) Lístky na zápas kúpíte dnes pri vstupe do Steel Arény najneskôr 10 minút pred začiatkom zápasu.
 - b) Vandali sa pokúsili poškodiť bronzovú plastiku erbu nášho mesta – farbou postriekali anjelovi krídlo.
 - c) Predám štvorizbový rodinný dom so záhradou v Šaci.
 - d) V tomto roku si pripomenieme 50. výročie tragickej havárie lietadla na Zlatých pieskoch.
 - e) Dvoch vážne zranených previezol záchranársky vrtuľník do Nemocnice Louisa Pasteura.
 - f) Uplynulý víkend sa v Zichyho paláci konal 28. ročník husľovej súťaže pre žiakov ZUŠ „Malý Paganini“.
 - g) Navštívte našu bobovú dráhu na Kamzíku.
 - h) Od zajtra je koncová zastávka MHD v Mlynskej doline v rekonštrukcii.
 - i) Zúčastnite sa komentovanej prehliadky „Potulky s mestom“. Radi Vás privítame v Jakabovom paláci.
 - j) Turistickú sezónu otvoria Samove hry pod Cyklomostom Slobody v Devínskej Novej Vsi.
 - k) O mesiac si pripomíname okrúhle narodeniny nášho významného rodáka a bývalého prezidenta SR.
 - l) Na Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie študuje viac ako 2000 študentov.
 - m) Letnej školy mladých vedcov v Biomedicínskom centre SAV sa zúčastnilo takmer 50 bádateľov.